

О. А. Мартинюк,
д. е. н., доцент, професор кафедри менеджменту,
Міжнародний гуманітарний університет, м. Одеса
ORCID ID: 0000-0002-0377-7881

DOI: 10.32702/2306-6806.2020.3.11

ОСНОВНІ НАПРЯМИ ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПРОЗОРОСТІ ДЕРЖАВНОГО УРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ

О. Martyniuk,
Doctor of Economic Sciences, Associate Professor, Professor Department of Management, International Humanitarian University, (Odessa), Ukraine

FUNDAMENTAL DIRECTIONS OF FORMATION OF INFORMATION TRANSPARENCY OF THE STATE GOVERNMENT IN UKRAINE

Статтю присвячено питанням визначення основних напрямків формування інформаційної прозорості державного урядування та адміністрування. Зважаючи на розвиток глобальних процесів останнього десятиліття, внутрішні реалії соціально-економічного розвитку України, а також її міжнародні позиції та пріоритети, шлях побудови інформаційного суспільства можна визначити, як найбільш оптимальний для докірної зміни стратегічних орієнтирів державної політики та розвитку інформаційного простору, підвищення рівня добробуту громадян, покращення показників конкурентоздатності держави, прискорення інтеграції України у європейське та світове співтовариство.

Поширення прозорості інформації було визначено однією з пріоритетних дій у рамках Антикорупційної стратегії Україна на 2014—2017 рр. У квітні 2014 року було запущено Єдиний державний веб-портал відкритих даних. А квітні 2015 р. ВРУ прийняла зміни до Закону України "Про доступ до публічної інформації". Дослідження порталу публічних фінансів, Державної казначейської служби та системи ProZorro, що дозволить відстежувати рух коштів від проведення тендера до оплати дозволи скласти рейтинг організаторів у системі за 2018—2019 рр. Прогрес України в реформуванні сфери відкритих даних знайшов своє відображення в поліпшенні відповідних міжнародних рейтингів. Визначено що за окремими рейтингами Україна випереджає переважну більшість країн світу в поширенні відкритих даних щодо проектів законів (7 місце), державних закупівель (11 місце) та державної статистики (38 місце). На основі дослідження було запропоновано провести модернізацію публічних послуг та розвиток взаємодії влади, громадян і бізнесу за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій в секторах: електронних послуг, відкритих даних, електронних інструментів залучення громадян, електронної ідентифікації та довірчих послуг.

Управління розвитком електронного урядування передбачає: формування базової інформаційно-телекомунікаційної інфраструктури; підвищення ефективності управління розвитком електронного урядування. Це дозволить користуватися сучасними інструментами аналізу інформації, ефективно використовувати значні обсяги відкритих даних, та формувати розвинуте інформаційне суспільство, електронну демократію і прозоре державне урядування.

The article is devoted to the issues of defining the main directions of formation of information transparency of public administration and administration. Considering the development of the global processes of the last decade, the internal realities of Ukraine's socio-economic development, as well as its international positions and priorities, the way of building an information society can be defined as the most optimal for a timely change of strategic policy orientations of the state and development of the information space, improving the level of well-being of citizens., improving the competitiveness of the state, accelerating the integration of Ukraine into the European and world community.

Dissemination of information transparency was identified as one of the priority actions within the framework of the Anti-corruption Strategy Ukraine for 2014—2017. In April 2014, the Single State Open Data Portal was launched. And in April 2015, the VRU adopted amendments to the Law of Ukraine "On Access to Public Information". A study of the Public Finance Portal, the Treasury and the ProZorro system that will track the flow of funds from tendering to payment permits to rank the organizers in the system for 2018—2019. It is determined that by individual rankings, Ukraine is ahead of the vast majority of countries in the world in disseminating open data on draft laws (7th place), public procurement (11th place) and national statistics (38th place). Based on the survey, it was proposed to modernize public services and develop government interaction, citizens and businesses through information and communication technologies in the following sectors: electronic services, open data, electronic citizen engagement tools, electronic identification and trust services.

Management of the development of e-government includes: formation of basic information and telecommunication infrastructure; improving the efficiency of eGovernment development management. This will enable the use of modern tools of information analysis, the effective use of large amounts of open data, and the formation of a developed information society, e-democracy and transparent government.

Ключові слова: інформаційна прозорість, електронне урядування, інформаційно-комунікаційні технології, електронні послуги, антикорупційна стратегія, інформаційне суспільство, електронна демократія.

Key words: information transparency, e-governance, information and communication technologies, e-services, anti-corruption strategy, information society, e-democracy.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Одним із головних необхідних для розвитку України факторів є необхідність побудувати державне урядування, орієнтоване на інтереси людей, відкрите для всіх і спрямоване на розвиток інформаційного суспільства. Орієнтація України на створення інформаційного суспільства та інтеграцію у Європейський Союз вимагає дотримання вимог ЄС до різних сфер, у тому числі, сфери інформаційної політики та інформаційної безпеки. Для того щоб українська держава увійшла у світовий інформаційний простір на рівноправній основі, необхідно зміцнювати прямі й зворотні зв'язки між владними структурами й суспільством, вирішити чимало проблем для забезпечення ефективного розвитку національної інформаційної інфраструктури, створення інформаційно-аналітичних систем для органів державної влади, прискорювати процеси модернізації матеріально-технічної бази державних інститутів, надійного захисту інформаційних ресурсів [8, 17].

Зважаючи на розвиток глобальних процесів останнього десятиліття, внутрішні реалії соціально-економічного розвитку України, а також її міжнародні позиції та пріоритети, шлях побудови інформаційного суспільства можна визначити, як найбільш оптимальний для докірної зміни стратегічних орієнтирів державної політики та розвитку інформаційного простору, підвищення рівня добробуту громадян, покращення показників конкурентоздатності держави, прискорення інтеграції України у європейське та світове співтовариство.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

В останнє десятиліття проблемами формування електронно-інформаційного простору, інформаційної безпеки та прозорості почали займатися як зарубіжні так і вітчизняні науковці міждисциплінарного кола. Авторами праць, які формували методологічну основу інформаційного суспільства, є: З. Бжезинський, Д. Белл, М. Кастельс, Ю. Хаяші, Е. Тоффлер та ін. Теорія інформаційного суспільства розвивається в працях таких відомих учених, як Р. Катц, Й. Масуда, М. Порат, Т. Стоунер та ін. Проблема тиці електронних технологій як фактору суспільних перетворень також присвятили свої роботи і українські науковці: С. Гнатюк, С. Дзюба, Д. Дубов, Т. Ісакова, М. Ожеван, В. Семеновенко, А. Семенченко, Ю. Сословко та ін. в їх дослідженнях розглядається сфера управління, як вертикально-орієнтовані структури, які поступаються місцем горизонтальним і ситуативно-мережевим, а на зміну лінійним кібернетичним методам "наукового управління" приходять нелінійні синергетичні методи, що базуються на дерегулюванні та самоуправлінні.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Автор має на меті провести дослідження і визначити трансформаційні аспекти формування інформаційної прозорості державного урядування та ролі інфор-

маційного суспільства в процесі політичної модернізації держави в умовах євроінтеграції.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Розвиток інформаційного суспільства, ґрунтується на широкому використанні інформаційно-комунікаційних технологій, це визнано Організацією Об'єднаних Націй стратегією розвитку людства в ХХІ ст. Світова спільнота приділяє багато уваги проблемам інформаційного суспільства. Створено національні та міжнародні організації, які працюють у цьому напрямі. У 2000 р. на саміті "Великої Вісімки" ухвалено Окінавську Хартію Глобальної інформаційної спільноти, яка проголосила доступність інформаційних технологій одним з основних принципів світового розвитку. На Всесвітньому саміті з питань інформаційного суспільства (Женева (2003); Туніс (2005)), державами-учасницями ООН було прийнято два стратегічних документи: "Декларацію принципів інформаційного суспільства", яка містить фундаментальні положення розбудови інформаційного суспільства, та "План дій", який містить обмежені часовими рамками цілі, досягнення яких сприятиме перетворенню на реальність концепції відкритого для всіх і справедливого інформаційного суспільства.

Поширення прозорості інформації було визначено однією з пріоритетних дій у рамках Антикорупційної стратегії Україна на 2014—2017 роки [4]. Згідно з якою доступ до інформації, яка становить суспільний інтерес, визнано "необхідним інструментом для проведення журналістських розслідувань, стимулювання громадянської активності в антикорупційній сфері". Антикорупційна стратегія передбачила втілення низки заходів: зміни до законодавства, інвентаризацію публічних реєстрів, поширення інформації на єдиному державному порталі відкритих даних та участь України в міжнародних ініціативах [6; 7].

У квітні 2015 року ВРУ прийняла зміни до Закону України "Про доступ до публічної інформації". Відповідно до нього розпорядники публічної інформації зобов'язані оприлюднювати та регулярно оновлювати її на єдиному державному веб-порталі відкритих даних та на своїх веб-сайтах [5].

У липні 2015 року було прийнято Закон "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення прозорості у сфері відносин власності з метою запобігання корупції", який відкрив доступ до реєстрів майнових прав та земельного кадастру. У результаті, за підсумками 2015 року, відкриття державних реєстрів було визнано найуспішнішою реформою, адже воно розширило можливості для боротьби з корупцією [12]. Розміщення даних реєстрів в інтернеті повинно було прибрати корупцію навколо доступу до такої інформації. Окрім цього, відкриті реєстри полегшили пошук корупціонерів у владі, адже сьогодні вже важче приховати майно, яке могло бути придбане за корупційні кошти [7].

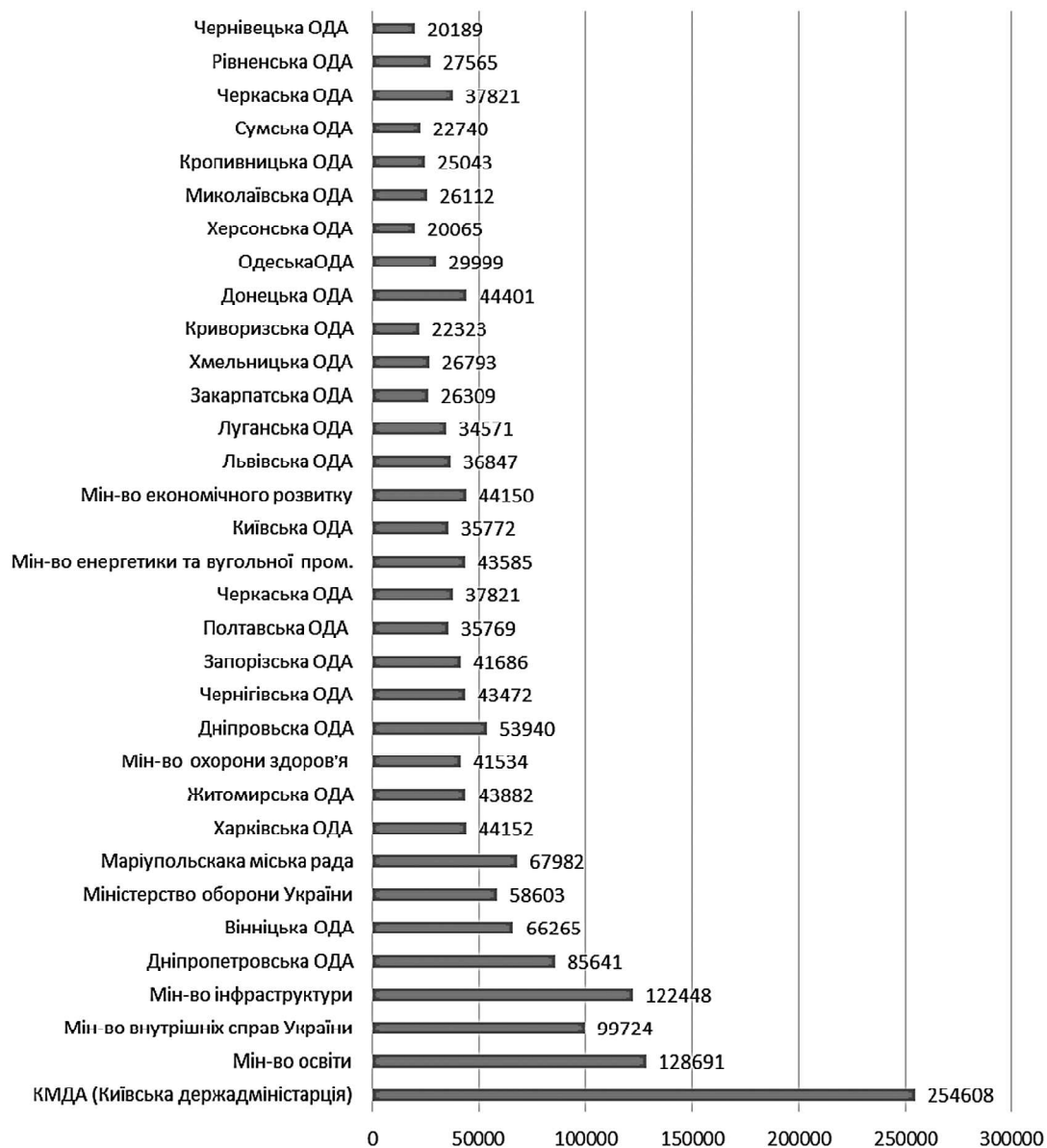

Рис. 1. Рейтинг організаторів у системі Prozorro (2018–2019 рр).

Джерело: <https://bi.prozorro.org/sense/app/fba3f2f2-cf55-40a0-a79f-b74f5ce947c2>

У квітні 2014 року було запущено Єдиний державний веб-портал відкритих даних (<http://data.gov.ua/>), створений за зразком аналогічних інтернет-ресурсів інших країн (наприклад, створений у 2009 році портал data.gov у США). Станом на січень 2018 року на порталі розміщено більше 28 тисяч наборів даних від близько 2 тисяч розпорядників інформації [21]. Усі дані розподілені на 15 категорій: будівництво, держава, екологія, економіка, земля, молодь та спорт, освіта та культура, охорона здоров'я, податки, сільське господарство, соціальний захист, стандарти, транспорт, фінанси, юстиція. У грудні 2016 року кількість наборів даних становила лише 8,5 тисяч (від майже тисячі розпорядників), що може свідчити про стрімке наповнення portalу [20].

У вересні 2015 року Міністерство презентувало портал e-data (<https://spending.gov.ua/>), який є важливим інструментом формування інформаційної прозорості державного урядування [7; 18]. Доступ до інформації про використання коштів головними розпорядниками коштів, органами Пенсійного фонду, фондами загальнообов'язкового державного соціального страхування є вільним та безоплатним, що дозволяє проводити моніторинг та оцінку ефективності використання публічних коштів. З 15 вересня 2017 року всі розпорядники

державних коштів повинні обов'язково публікувати потрібну інформацію на порталі [6].

Триває робота над інтеграцією portalу публічних фінансів, Державної казначейської служби та системи ProZorro, що дозволить відстежувати рух коштів від проведення тендера до оплати [21]. Відкритість даних про проведені публічних закупівель через системи ProZorro дозволяють моніторити й оцінювати їхню ефективність, а також виявляти можливі схеми та корупційні ризики. Для оцінки даних про закупівлі було запущено публічний модуль аналітики закупівель (<https://bi.prozorro.org>) [7; 21].

Прикладом антикорупційного спрямування змін є відкриття для публічного доступу даних про кінцевих бенефіціарів українських компаній [21]. Україна була однією з перших країн, які запровадили новітні вимоги FATF щодо бенефіціарних власників. Ще в жовтні 2014 року ВРУ прийняла закон, який містив термін "кінцевий вигодоодержувач" та вимоги щодо розкриття інформації про кінцевих власників [15]. Станом на початок лютого 2018 року лише близько 17 тисяч компаній в Україні не повідомили інформацію про своїх бенефіціарів [1, 7]. Україна стала першою країною, яка приєдналася до Глобального реєстру бенефіціарних

власників. За оцінкою міжнародної багатосторонньої ініціативи Open Government, така зміна є "великою перемогою для втілення принципів прозорості та підзвітності" [21].

Діаграма на рисунку 1 дозволяє проаналізувати рейтинг організаторів у розрізі кількості тендерів, та загальну економію, яку створив організатор, за що присуджено відповідний рейтинг.

Прогрес України в реформуванні сфери відкритих даних знайшов своє відображення в поліпшенні відповідних міжнародних рейтингів. Згідно з результатами дослідження Open Data Barometer (готується міжнародною неурядовою організацією World Wide Web Foundation) у 2016 році Україна посіла 44 місце, що на 18 сходинок вище ніж у 2015 році [22].

Експерти організації високо оцінили запровадження відкритих даних у сферах реєстрації бізнесу, початкової та середньої освіти, кримінальної статистики та державного бюджету [22].

Проте залишаються серйозні проблеми щодо відкритості даних про власність на землю, географічні карти, роботу системи охорони здоров'я та ряду інших сфер. За результатами міжнародних досліджень рейтинги України за окремими індексами, що стосуються впровадження інформаційно-комунікаційних технологій, становили неприпустимо низькі показники. А саме: індекс технологічної готовності 2011—2012 (WEF Technological Readiness Index) — 82-ге місце із 142 держав; індекс мережевої готовності 2011 — 2012 (WEF Networked Readiness Index) — 75-те місце із 142 держав; готовність уряду (Government readiness) — 122-те місце із 138 держав; використання урядом інформаційно-комунікаційних технологій (Government usage) — 75-те місце із 138 держав; рейтинг за електронною готовністю 2010 (EIU eReadiness Ranking) — 64-те місце із 70 держав; індекс електронного уряду ООН 2012 (UN e-Government Index) — 68-ме місце із 193 держав [1; 9; 20].

15 травня 2013 р. Кабінетом Міністрів України схвалено Стратегію розвитку інформаційного суспільства в Україні, відповідно до якої було визначено, що уповільнено та недостатньо координується процес впровадження електронного урядування, і наголошувалося на існуванні на вже "традиційних" причин [11; 17]. До таких причин можна віднести:

- результати розроблення і впровадження на замовлення державних органів інформаційно-комунікаційних технологій не завжди мають системний характер;

- відсутній системний підхід до впровадження електронного документообігу; не забезпечене надходження та постійне архівне зберігання електронних документів з електронним цифровим підписом;

- низьким є рівень комп'ютерної грамотності державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування;

- органи місцевого самоврядування порівняно з центральними органами виконавчої влади мають значно нижчий рівень інформаційно-технологічного забезпечення адміністративно-управлінських процесів;

- зберігається цифрова нерівність у використанні інформаційно-комунікаційних технологій.

Завдяки розвитку змінились контрольні показники та індикатори розвитку інформаційного суспільства.

Окрім цього, Україна випереджає переважно більшість країн світу в поширенні відкритих даних щодо проєктів законів (7 місце), державних закупівель (11 місце) та державної статистики (38 місце). Водночас, у деяких сферах (якість повітря та води, географічні карти, державні витрати) є серйозні прогалини [23]. Таким чином, майбутні реформаторські зусилля мають бути спрямовані на галузі, де визначено найбільші проблеми з відкритістю даних, що дасть змогу Україні ще більше піднятися в міжнародних рейтингах та покращити свій міжнародний імідж.

Таблиця 1. Головні індикатори розвитку інформаційного суспільства в Україні

Назва індексу або показника	2015 р.	2020 р.*
Глобальний індекс конкурентоспроможності (WEF Global Competitiveness Index)	65-те місце	50-те місце
Індекс технологічної готовності (WEF Technological Readiness Index)	65-те місце	50-те місце
Індекс мережевої готовності (WEF Networked Readiness Index)	65-те місце	50-те місце
Готовність уряду (Government readiness)	90-те місце	60-те місце
Використання урядом інформаційно-комунікаційних технологій (Government usage)	75-те місце	55-те місце
Частка користувачів Інтернетом, %	60	79
Частка електронного документообігу між органами державної влади в загальному обсязі документообігу, %	50	80
Показник охоплення населення цифровим наземним ефірним телерадіомовленням, у т.ч. телебаченням високої чіткості, %	50	100

Примітка: * — заплановані.

Джерело: складено на основі [1; 7; 16; 20; 21].

Модернізація публічних послуг та розвиток взаємодії влади, громадян і бізнесу за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій повинно охоплювати розвиток та удосконалення чотирьох секторів [16]:

1. Розвиток електронних послуг — із урахуванням переваг технологій електронних послуг основними заходами із забезпечення розвитку електронного урядування в Україні за цим сектором є: запровадження електронних послуг, зокрема адміністративних, в усіх сферах суспільного життя, а також надання інтегрованих електронних послуг за життєвими та бізнес-ситуаціями; реалізація принципу єдиного вікна ("one-stop-shop") шляхом забезпечення розвитку та функціонування Єдиного державного порталу адміністративних послуг як єдиної точки доступу фізичних та юридичних осіб до електронних послуг; розвиток електронних публічних закупівель, електронних договорів і рахунків, електронних аукціонів; стимулювання використання електронних послуг фізичними та юридичними особами.

2. Розвиток відкритих даних — із урахуванням переваг технологій відкритих даних основними заходами із забезпечення розвитку електронного урядування в Україні за цим сектором є: формування та розвиток інфраструктури відкритих даних на базі єдиного державного веб-порталу відкритих даних, інтегрованих із ним інших веб-порталів відкритих даних тощо; оприлюднення та оновлення наборів даних у формі відкритих даних; стимулювання розвитку на базі відкритих даних загальнодоступних проєктів і сервісів (соціальних, громадських, медійних та комерційних), зокрема у співпраці з органами влади, для підвищення відкритості та ефективності їх діяльності, надання якісних послуг та розвитку інноваційного бізнесу.

3. Розвиток електронних інструментів залучення громадян — для розвитку цього сектору необхідні: розвиток інституту електронних звернень та електронних петицій; розвиток інструментів "відкритий бюджет", "громадський бюджет", он-лайн обговорення проєктів нормативно-правових актів тощо; запровадження електронних форм зворотного зв'язку на офіційних веб-сайтах органів влади, зокрема тематичних, для отримання якісного зворотного зв'язку з різних питань; широке залучення громадських об'єднань та профільних асоціацій до планування розвитку та моніторингу стану розвитку електронного урядування; стимулювання використання електронних інструментів залучення громадян та підтримка громадських ініціатив у сфері електронного урядування.

4. Розвиток електронної ідентифікації та довірчих послуг — з метою розвитку цього сектору Кабінет Міністрів України передбачає необхідність: розвитку електронних довірчих послуг відповідно до вимог Рег-

ламенту (ЄС) № 910/2014 Європейського Парламенту та Ради від 23 липня 2014 р. про електронну ідентифікацію та довірчі послуги для електронних транзакцій в межах внутрішнього ринку та про скасування Директиви 1999/93/ЄС; сприяння наповненню єдиного демографічного реєстру та поширенню паспортів громадянина України у формі ID-карти; розвиток існуючих та запровадження нових схем і засобів електронної ідентифікації та встановлення рівнів довіри до них (зокрема Mobile ID, Bank ID); реалізація принципу "single-sign-on" шляхом впровадження інтегрованої системи електронної ідентифікації та автентифікації і повторного використання в інформаційно-телекомунікаційних системах органів влади [10; 16]. Один з головних напрямів, за яким заплановано досягнення мети Концепції, — управління розвитком електронного урядування передбачає:

1. Формування базової інформаційно-телекомунікаційної інфраструктури електронного урядування, — умовою створення, розвитку та експлуатації інформаційно-телекомунікаційних систем органів влади є забезпечення їх сумісності з базовою інформаційно-телекомунікаційною інфраструктурою електронного урядування та вимог законодавства у сфері захисту інформації.

2. Підвищення ефективності управління розвитком електронного урядування — з урахуванням переваг ефективної системи управління завданнями із забезпечення розвитку електронного урядування в Україні за цим напрямом є: аналіз та систематизація нормативно-правової бази з питань електронного урядування, інформаційно-комунікаційних технологій на предмет їх дієвості та досягнення задекларованої мети та стратегічних цілей; актуалізація та розроблення нових нормативно-правових актів із питань електронного урядування; надійний захист персональних даних та прав на приватність особи з метою зміцнення довіри до он-лайн середовища; визначення єдиних правил та вимог до створення, ведення і функціонування державних електронних інформаційних ресурсів та запровадження національного реєстру електронних інформаційних ресурсів; забезпечення захисту інформації в державних електронних інформаційних ресурсах; сприяння популяризації електронного урядування в Україні.

ВИСНОВКИ

Підтверджуючи свої євроінтеграційні прагнення, Україна протягом 2001—2018 рр. ратифікувала ряд законів відносно формування інформаційної прозорості та антикорупційних заходів у державному управлінні. Це дає можливість стверджувати, що загалом законодавча база в Україні вже створена. Незважаючи на прийняття багатьох законів, потрібно ще вирішити багато проблем, які заважають ефективному використанню отриманих даних. Необхідно також знайти рішення для визначення електронного декларування, інформаційної прозорості та ефективності розвитку інформаційного суспільства в Україні.

Головні пропозиції наступного розвитку.

Відповідно до Антикорупційної стратегії на 2014—2018 роки забезпечення відкритого доступу до суспільно важливої інформації було визначено одним із пріоритетних напрямків державного урядування. Такі зміни знайшли своє відображення в покращенні цілої низки міжнародних рейтингів України. Однак для захисту цих досягнень та подальшого поступу в забезпеченні відкритості інформації необхідне збереження темпу реформ. Відкриті дані повинні залишатися одним із пріоритетів політики запобігання корупції, зокрема мають бути включені до нових антикорупційних стратегічних документів. Необхідно звернути увагу, що проект Антикорупційної стратегії на 2018 — 2020 роки, оприлюднений у вересні 2017 року, уже не містив заходів із забез-

печення доступу до інформації, хоча реформи в цій сфері ще далекі від завершення [11].

Пропонуємо такі кроки, формування та розвитку державного урядування як передумови розвитку інформаційної прозорості, що, на наш погляд, буде цікаво і країнам ЄС.

1. Провести законодавчі зміни з метою створення гарантій належної якості відкритих даних та доступу до них. Зокрема, необхідно вирішити проблему дублювання функцій реєстрів та посилити відповідальність за невиконання вимог відповідного законодавства.

2. Моніторити динаміку міжнародних рейтингів (Open Data Barometer та Global Open Data Index) для визначення пріоритетних змін, що стосуються відкритості даних. В окремих сферах (держбюджет, національне законодавство, реєстрація компаній) Україна є світовим лідером у забезпеченні доступу до інформації, проте суттєво відстає в інших (екологічні дані, географічні карти, охорона здоров'я). Вирішення соціальних проблем має бути пріоритетом для підтримки прозорості урядування. В окремих випадках це потребує змін у законодавстві та створення відповідної інфраструктури; належно забезпечувати (фінансово та технічно) державні реєстри, що має сприяти зростанню обсягу та якості даних. Сьогодні деякі держреєстри є неповними, що ускладнює роботу з ними. Так, наприклад, у Державному реєстрі об'єктів нерухомої культурної спадщини відображено лише 7% пам'яток [3].

3. Створення сучасних інструментів аналізу інформації, дозволить ефективно використовувати значні обсяги відкритих даних, які стали доступними внаслідок реформ. Окрім цього, необхідно забезпечити інтеграцію баз даних, що покращить можливості аналізу інформації.

Література:

1. Аналітичний портал (2016—2019). Qlik Sense Hub. URL: <https://bi.prozorro.org/sense/app/fba3f2f2-cf55-40a0-a79f-b74f5ce947c2>
2. Бочарников И. В. Зарубежный опыт противодействия коррупции. 2018. URL: <http://www.budgetrf.ru/Publications/Magazines/>
3. "До Держреєстру занесені 7% пам'яток — Мінкульт", Укрінформ, 15 лютого 2018 р., URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/2403838-do-derzreestru-zaneseni-trohi-bilse-7-pamatok-minkult.html>
4. Закон України "Про засади державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційна стратегія) на 2014-2017 роки" від 14.10.2014. № 1699-VII. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1699-18>
5. Закон України "Про внесення змін до деяких законів України щодо доступу до публічної інформації у формі відкритих даних" № 319-VIII від 9 квітня 2015 року, URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/319-19/ed20150409>
6. Закон України "Про відкритість використання публічних коштів" № 183-VIII від 11 лютого 2015 року, URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/183-19>
7. Єдиний державний веб-портал відкритих даних. URL: <http://data.gov.ua/>
8. Мартинюк О.А. Розвиток інформатизації у глобальному економічному просторі. Наукові записки Міжнародного гуманітарного університету, 2015. Вип. 24. С. 81—83.
9. Про схвалення Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні: розпорядження Кабінету Міністрів України від 15 травня 2013 р. № 386-р/ Офіційний вісник України. 2013. № 44. Ст. 1581.
10. Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні: Розпорядження Кабінету Міністрів України № 649-р від 20.09.2017 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
11. Проект Закону України "Про засади державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційна

стратегія) на 2018-2020 роки", НАЗК. URL: <https://nazk.gov.ua/proekt-zakonu-ukrayiny-pro-zasady-derzhavnoi-antikorupciynoi-polityky-v-ukrayini-antikorupciyna>

12. Постанова КМУ від 21.10. 2015. №835 "Про затвердження Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних". URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/835-2015-%D0%BF>

13. Прозорість бюджету. Залучення громадськості — Інститут бюджету та соціально-економічних досліджень URL: <http://www.ibser.org.ua/.../модуль%207%20ібсеа.pdf>

14. Рішення НАЗК "Про початок роботи системи подання та оприлюднення декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування" №958/29088 від 15 липня 2016 року. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0958-16>

15. Свінцицький А. (2018). Розкриття бенефіціарних власників: формальність на формальність, ЛігаЗакон. URL: http://uz.ligazakon.ua/ua/magazine_article/EA007997

16. Соломко Ю. Електронне урядування: поняття, сутність, принципи та напрями розвитку. Ефективність державного управління. 2018. Вип. 2 (55). Ч. 1. С. 135—143.

17. Україна проти корупції (2018). Україна проти корупції: Економічний фронт. Економічна оцінка антикорупційних заходів у 2014—2018 рр. Дніпро: Середняк Т. URL: http://www.ier.com.ua/files/publications/Policy_papers/IER/2018/Anticorruption_%20Report_Ukr_.pdf

18. Хоменко С. Що таке е-декларування і в чому його проблема? BBC Україна, 28.10. 2016. URL: http://www.bbc.com/ukrainian/politics/2016/10/161028_e-declarations_sx

19. Methodology. The Global Open Data Index (2016). URL: <https://index.okfn.org/methodology/>

20. Official website (2019). Official website of The Organisation for Economic Cooperation and Development. URL: <http://www.oecd.org/dataoecd/7/51/39972270.pdf>

21. Open Data (2019). Open Data: Promise, but not Enough Progress from G20 Countries. URL: https://www.transparency.org/news/feature/open_data_promise_but_not_enough_progress_from_g20_countries; Introductory Note to the G20 Anti-Corruption Open Data Principles

22. The Open Data Barometer (2016). URL: http://opendatabarometer.org/?_year=2016&indicator=ODB

23. Places (2018). The Global Open Data Index. URL: <https://index.okfn.org/place/>

References:

1. bi.prozorro.org (2020). "The analytical portal 2016-2019", available at: <https://bi.prozorro.org/sense/app/fba3f2f2-cf55-40a0-a79f-b74f5ce947c2> (Accessed 15 Feb 2020).

2. Bocharnikov, I. V. (2018). "Foreign experience in combating corruption", available at: <http://www.budgetrf.ru/Publications/Magazines/> (Accessed 15 Feb 2020).

3. Ukrinform (2018), "Just over 7% of monuments are listed in the State Register - Ministry of Culture", available at: <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/2403838-dorderzreestru-zaneseni-trohi-bilse-7-pamatok-minkult.html>. (Accessed 15 Feb 2020).

4. The Verkhovna Rada of Ukraine (2014), The Law of Ukraine "On the Principles of State Anti-Corruption Policy in Ukraine (Anti-Corruption Strategy) for 2014-2017", available at: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1699-18> (Accessed 15 Feb 2020).

5. The Verkhovna Rada of Ukraine (2015), The Law of Ukraine "On Amendments to Certain Laws of Ukraine on Access to Public Information in the Form of Open Data", available at: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/319-19/ed20150409> (Accessed 16 Feb 2020).

6. The Verkhovna Rada of Ukraine The Law of Ukraine (2015), "On Openness of Use of Public Funds", available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/183-19> (Accessed 15 Feb 2020).

7. The united open source web portal (2020), available at: <http://data.gov.ua/> (Accessed 15 Feb 2020).

8. Martyniuk, O (2015), "Development of information in the global economic space", Naukovi zapysky Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu, Vol. 24, pp. 81—83.

9. Cabinet of Ministers of Ukraine (2013) "On Approval of the Strategy for the Development of the Information Society in Ukraine", Ofitsiynny visnyk Ukrayiny, vol. 44.

10. Cabinet of Ministers of Ukraine (2017), "On Approval of the Concept of Development of E-Governance in Ukraine", available at: <http://zakon.rada.gov.ua>. (Accessed 15 Feb 2020).

11. The Verkhovna Rada of Ukraine (2018), The Law of Ukraine "On the Principles of State Anti-Corruption Policy in Ukraine (Anti-Corruption Strategy) for 2018—2020", available at: <https://nazk.gov.ua/proekt-zakonu-ukrayiny-pro-zasady-derzhavnoi-antikorupciynoi-polityky-v-ukrayini-antikorupciyna> (Accessed 15 Feb 2020).

12. Cabinet of Ministers of Ukraine (2015), "On Approval of the Provisions on Datasets to be Disclosed in the Form of Open Data", available at: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/835-2015-%D0%BF> (Accessed 15 Feb 2020).

13. Institute for Budget and Social and Economic Research (2018), "Budget transparency. Involvement of the Public", available at: <http://www.ibser.org.ua/.../module%207%20ібсеа.pdf> (Accessed 15 Feb 2020).

14. The Verkhovna Rada of Ukraine (2016), The Law of Ukraine "On the commencement of the system of submission and publication of declarations of persons authorized to perform the functions of state or local government", available at: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0958-16> (Accessed 15 Feb 2020).

15. Svintsyts'kyy, A. (2018), "Beneficiary Ownership Disclosure: Formality to Formality", LihaZakon, available at: http://uz.ligazakon.ua/ua/magazine_article/EA007997 (Accessed 15 Feb 2020).

16. Solomko, Yu. (2018), "E-government: concept, essence, principles and directions of development", Efektyvnist' derzhavnoho upravlinnya, vol. 2 (55), pp. 135-143.

17. Institute for Economic Research and Policy Consulting (2018), "Ukraine Against Corruption", available at: http://www.ier.com.ua/files/publications/Policy_papers/IER/2018/Anticorruption_%20Report_Ukr_.pdf (Accessed 15 Feb 2020).

18. Khomenko, S. (2016). "What is e-declaration and what is its problem?", BBC Ukrayina, available at: http://www.bbc.com/ukrainian/politics/2016/10/161028_e-declarations_sx (Accessed 15 Feb 2020).

19. The Global Open Data Index (2016), "Methodology", available at: <https://index.okfn.org/methodology/> (Accessed 15 Feb 2020).

20. Official website of The Organisation for Economic Cooperation and Development (2019), available at: <http://www.oecd.org/dataoecd/7/51/39972270.pdf> (Accessed 15 Feb 2020).

21. Transparency International (2019), "Open Data: Promise, but not Enough Progress from G20 Countries. Introductory Note to the G20 Anti-Corruption Open Data Principles", available at: https://www.transparency.org/news/feature/open_data_promise_but_not_enough_progress_from_g20_countries; (Accessed 15 Feb 2020).

22. The Open Data Barometer (2016), available at: http://opendatabarometer.org/?_year=2016&indicator=ODB (Accessed 15 Feb 2020).

23. The Global Open Data Index (2018), "Places", available at: <https://index.okfn.org/place/> (Accessed 15 Feb 2020).

Стаття надійшла до редакції 18.02.2020 р.